

Ք. Օ. Հ. Է. Է.

ՃԼՔԻՏԵԻ ՏԵՄԼՔԻՒՆ

ԸՏԻՏ 31

1856

1 ՀՈՒՏԵՄԲԵՐ

ԻԼՄԻՆ ՏԻՆԻԼԻ ԻՄԹԻՕՋԱՐ

Պաղալըմ քի նէ կէօնէ հէր իլմին քէմալէ էրմէ-
տիյի վազըթտա քրիստոննալըղա դարչը էօղիւրլէր իղ-
հար ու իպրազ էտիպ տինսիղլէրի սէվնտիրմիչլէր վէ
տինտարլարը քօրդ ութմուշար : Նամըլ չօղ քիմնէլէր
իլմին թէհլքէսինի կէօրէրէք մէն ու հասաղ էթմիչլէր .
անճաղ պու իլիմէր քէնտի դուսուրյու վազըթլարընտա
իպրազ էթտիլլէրի միւշքիւլլէրի քէմալէ էրտիլլէրինտէ
հինէ քէնտիլլէրի հալլ էթմիչլէր , վէ տինին թաստիդի
զըմնընտա ախէր գուվլէթլիւ իսպաթլար տախի իզհար
էտիպ տինէ մէթանէթ վէրմիչլէր : Պու միւթալաարը
մըղըն նէ թիճէսի օրայա վարաճաղ տըր , քի իլմին թէֆ-
թիլլէրինի վէ քիթապէթին շէրէֆինի արթըրմաղա
մոււվէնէթ էթմէք զաթէն քրիստոննալըղըն փարիղլի
զիմմէթի տիր :

Իպարէմին նազմընտա պիր թապլի սըրտալլա սէյ-

էլէճէքէրիմը պիր պիրինէ պաղլամաղա տրգագաթ էթմէտէ՝ էթմէտիքճէ օգույանլարըն արղուսունու արթըրմաղա տա պագաճաղ լմ: Ապիա զանըմճա՝ հէր իլիմտէն էվիլէ սըրայա ալտըղըմ՝ իլիմ պէլքի պու թէրթիպէ մուղայիր կէօրիւնէ. չիւն պուշաան սօնրա թարիֆ օլուշաճագ իլիմէր գատար հէր քէսին ֆիքրինէ պիր ֆէրահիէթ կէթիրմէզ. լաքին ումարըմ քի թէհամիւլէվէ տրգագաթըլա օղուտուգտա՝ վատիմէ մուաֆըզ օլուտըղու անաշըլըր: Այլէ պու տէտիյիմ. իլի էլլիէի Դիլլէ (միլլէթէրին լիսանլարընըն իլմի. գիտութիւն լնգուաց տղգաց) աէնիլէն աիր. քի հէր միլլէթ՝ լիսանլարընըն պիր պիրիլլէ միւշապէհաթ վէ միւսապէթէրինէ նազարէն պիր ճէտիա սըրայէ կիրմիշ կիպի օլուրլար. վէ պու իլմին իհտասը պիլիմ կիւնիւմիւզտէ օլմուշ կիլպի տիր:

Պու իլմէ ֆուսնօրղուտր իլի էլիսան — լէնկիսգիք — իսմինի իթլագ էթմէյէ հագլարը վար տըր: Պիլլօթի քօթլարալիլ տալիս աէրլէր. եանի՝ քէլամլարը պիր պիլինէ բուպար էտէրէք ծնլարըն մէշքինէ մէշղուլ օլմագ

1. լիսան էջրէնմէք չօգ էքի տիր. լաքին հէր պիր լիսանլարըն լուղէթիլէրինի, վէ սէօհպէթ էթմէք էլ չիւն օլ լուղէթիլէրի սըրալամտըն զաւաթիսինի պիր պիրիլէրիլլէ բուպար էտիլ՝ օլ լիսանլարը գուլլանան միլլէթիլէրին գատիմտէն կէքտիլէրիլլէ միւսապէթինի քէշֆ էթմէք աղատէթէրի օլմայըպ՝ չըգան տէհըրին սնլարըն տա իհտաս օլմուշ պիր իլիմ՝ տիր: Այլէ քէլէր տէմէք՝ մալիւմ օրուղու վիճճ իւզրէ՝ միւլէրրիլի մապէլիսնտէ 160 սէնէէ սէջլէնիր. շէջլէ քի՝ չըգան տէհը 1701 թուրլիստէ պաշլայըպ 1800 տէ իսթամ պուլմուշ աուր:

Յիմի: Այս իսկմեր՝ կերէք մերամբարննն նեթիճեթնէ՝
մանգուր օլտուղունու վե կերէք մէշուլէթէրնտէն
գապուլ վե իսթիմալ էթտիքլէրի թարիքի անամամաղա
հարարլար. վե պէն պաշղա տիւրլիւ թարիք էթմէյե
զիհնեօրաճագ տէյիլ իմ. վե ումարլմ քի՝ սեօհպէթի-
միզին սրբասը իլէրիլէտիքճէ պու իլմին միւթէհալի օլ-
տուղու հուտուտուն կենիլլիյի անեաշղաճագ տըր:

Վէ պունու էլ վուրտուղումա՝ էյի պիլիքիմ քի նէ
կիւնլիւքլէր վար տըր: Եննի պիլ իլիմ տիլ՝ քի րէվիլնի
նազլ էտէն մուէրրիս հէնուզ զուհր էթմիշ տէյիլ տիլ.
վե անճագ քի ուսուլ ու գալախտինի միւթէզէմին պիլ
գաշ ատէթ քիթապլար պուլունսուն. շեօյլէ քի՝ իշ պու
միւնշաթիւր լայրզընճա իլէրիլէթմէք իչին չօղճա
քիթապլարա միւրաճաթ էթմէզէ մէճպուր օլմուշ
ում: Վէ սահիհէն հալնըզ պու իլմին թէվարիլիլէ
ինսան գալմիլին տիւնեա իւզէրինտէ թարաֆ պէ թա-
րաֆ տաղլիմասը խուսուսունա Վոլսէս մարգարէնին
հապտըզ սապիթ վե թատիգ օլունուր:

Օւմանի գաաիմ թէվարիլիլին պու փարչասընը
սիզէ իսթար էթմէյէ իհթիաճլմ հօգ տուր, քի պէնի
ատէմ հալնըզ պիլ ֆաթիլիատան թէվիտ օլմասըլա
ագտէմճէ ճիւմէթիլին լիսանը պիլ իտի. վե Հագ
թաալիանըն թէտպիլի ալիսին մուզայըր պիլ մերամլա-
լա խնասնլար պիլ հէրէ կէլիպ իթթիֆագ էթտիքլէ-
րինտէ՝ գատըր Ըլաւ ծնլարըն լիսանըզ պարըլտըր.
վե էնվաի սեօյլէյիլէր փէյաաճ էթտի. շեօյլէ քի պիլ
պիլինի անամամաղ օլուպ Թւմիւմէն ճիւմէտի տաղըլու
պիլէր թարաֆա կիթմէյէ մէճպուր օլտուլար: Օննիօյ
քիթապլընն օն պիլինճի պապընտա մուհարրար նագ-
լի լազըմ իւլ էթիպալըն խիւլտատըր պու տուր:

Ազիզ քիթապարա շերհ վերէն պիմէր պու գը
թանըն թէֆսիրինտէ եքսերի օլ զիւհւմտ տիրէր քի,
պու գարըզըզը տէտիյի էսքի լիսանըն քիւլլէն թեր-
քի աննաշըմալ, օլ լիսանա էնվաի թէպէտտիւլաթ
տախից օլմասը աննաշըլըր. քի տաղըլմալարընա սէպէպ
վերէճէք գարըզըզըզա պայիս օլա պիլիր իտի. ֆիլ վա
գը պու թաճմին իւզէրինէ իտի քի չօգլարը իւք լիսան
հանկըսը օլտուղունու քէշֆ էթմէք իչիւն ուզուն վէ
պիհունտէ զաճմէթլէրէ կիրտիլէր :

Իշհամի րապպանիյի գապուլ էթմէյէն քիմսէլէր
պու նագլիէթի պիր մասալ վէ մէնգըպէ տէյիւ թուլ-
տուլար. վէ պիզ՝ հագըզաթընա պագարագ՝ պաղը իւք-
սէք մատտէլէր խուսուսունտա միւպահասէ էթմէքլիյի
ֆէյլէսօֆլարա պրադա պիլիր իզ. մէսէլա՝ շունու պիւ-
մէք քի ինսան գալմի եալաշ եալաշ քէնտիլիյինտէն պիր
լիսան իճատ էտէ պիլիր մի իտի. եօխսա Ալլահ թա-
ալեա խօտ պէ խօտ քէնտիսի՝ մի պու քէրէմի ինսանլա-
րա իհասն էյլէտի, նասըլ քի շօնսըն ինկիլիզ՝ վէ Ան-
գօն նէմցէլի, վէ Պօնալ ֆուանսըզըլ իտտաա էտէրլէր 1.

1. Պու թաճմինի Պօնալ քէնտի ֆէյլէսօֆլու-
ղունուն ուսուլլէրի սըրասընա գապուլ էթմիշ. Տամի-
րօն վէ Քուզէն՝ տիկէր ֆուանսըզ ֆէյլէսօֆլար պունա
շէտիտ գարըզ եազմըլլար տէյիւ պու մահալտէ Ալալ-
մէն փուխթասարճա շերհ ու իշար էթմիշ տիր : Անճագ
շունու տախի պիլմէք ֆարզ տըր քի՝ սեօյլէշմէյէ իզ-
թիզա էտէն լիսանը տիկէրտէն թալիմ էթմէքսիլին ին-
սան քէնտիսի իճաա էթմիշ եախուտ էտէ պիլիր տէմէք
հիչ պիր վէճհիլէ գապուլ օլունուր մէվատտէն տէյիլ
տիր : Տամիրօնտան վէ Քուզէնտէն էվիլէ Արուսօ՝ քէն-

հօխսա ինսան պուլուշու տա տէյիլ, պիւթիւն պիւթիւ-
նէ Լազ վերիիսի տէ տէյիլ, ինսանն հարատըլընն
վէ գուրումունուն վէ թապիաթընն իճապընտան մութ-

տիոն տախի պուշար կիպի Ալաճըն իլճամընը գապուլ
էտէն պիր քիմսէ տէյիլ իտի իսէ տէ՝ պու մատտէ իւ-
ղերինէ էօյլէ սիւալէր չադարըր քի՝ լիսանը ինսան ի-
ճատ էտէ պիլիր տէյենլէր պուշարա ճէվապ վէրէմէղ-
լէր : Պիր ինսան լիսան իճատ էտէր իսէ՝ ախէրլէրի տա-
խի ծնու գապուլ էթմէլի տիրէր . վէ պու իթթիֆազ
իչիւն պիր թաղըմ ինսանլար պիր հերտէ պիրլէքմիշ վէ
պիր պիրիյլէ միւնասիպէթ փէյտաճ էթմիշ օլմալը տըր-
լար . հալ պու քի՝ պու միսլլիւ ճէմաթ վէ միւնա-
սիպէթ՝ լիսան իճատընտան էվվէլ օլմազ միթթինսիզ օ-
լուպ, մատտէ շու սիւալէ գարար վէրիր քի՝ լիսան մը
էվվէլ իճատ օլտու ինսանլարըն պիր պիրիյլէ միւնասի-
պէթի մի էվվէլ փէյտաճ օլտու . թըպդը օլ գապա սիւ-
ալ կիպի քի տէրլէր . թապուգ հումուրթատան մը օ-
լուր՝ հումուրթա թապուգտան մը : Ա է նասըլ քի պու
սիւալէ հալընըղ պիր ճէվապ օլուր . Ալաճ էվվէլ թա-
վուղու հարաթաը . թապուգ հումուրթատը վէ հու-
մուրթատան թապուգ չըգար . վէ պու ճէվապ հէր վէճ-
հիլէ տիւննանըն հարատըլմասը պապընտա Սուսէս մար-
գարէնին նաղլինէ մուաֆըդ տըր , քէղալիք պու մէսի-
լէէ տէ հալընըղ պիր ճէվապ վար տըր . Ալաճ ատէմի
հարաթտըղնտա էն էվվէլ ծնունուլա սէօյլէշիպ՝ օլ տա-
խի սէօյլէմէյի Ալաճտան էօյրէնիպ էվաալարընա էօյ-
րէթտի : Ազիզ քիթապլարտան էօյրէնտիյիմիզ պու
տուր . վէ ինճէ միւլճապ օլունտուգտա , սէօյլէմէյի
ինսան իճատ էթաի հախուտ էտէ պիլիր տէյենլէր պա-
լետտէ թաթիֆ էթտիյիմիզ միւշքիւլիւ հալ էտէմէղ-
լէր . գօ Տափրօն վէ Բուզէն վէ թէպաալարը նէ տէր-
լէր իսէ տէսիլէր :

լազա քէնտիյի յիստէն զուհրա կէլմէ պիր հաթըւթ մը
տըր , նատըր քի նազընդարտա Հուսպօղէ նամ բրուսի
ալը ալիմ ֆիքըր էթմիշ տիր : Օտարտըզ էյէնէնէ կի-

1. Հուսպօղէ՝ Ալերինին տարի ֆինուն մէծիսին
տէ գըրտաթ էթմիյի պիր միւնշաթմընտա շէօյլէ սէօյ-
լէմիշ տիր . « շունա պէն թէքիլէն գանմըշ ըմ քի՝ լա-
զըրտըր էթմէք ինսանըն թապիաթընա մէրպուլթ պիր
գուտըրէթ սայըլմայը տըր . զիրա քէնտի տիւնտիյէ կէլ-
տիյի վաղըթմտա մալիք օլտուղու աղ մալիւմաթլարըն
վէ քէնտի ֆիքըրինին պուլուշու տէյի թուլթուղտա՝
ազըլ էրմէզ վէ աննաշըլմազ պիր շէյ օլտըր . պուլ թաշ-
մին՝ պինէրճէ պին սէնէլէր կէշմիշ տիր տէյէնէրտէն
գուլվիթ պուլմուշ տուր : ինսանըն քէնտի զաթընտա
գատիմտէն պիր դայըպ օլմատըղճա ինսան իճատը միւշ
քինսիզ օլտըր : « Այու սըրտատա հալլը էլզէմ մատտէլէր ի-
շար էթմիքտէն սօնրատէր քի՝ « ինսանը կօյլէ տիւզիւ
միւշ գօշուլմուշ Հաղ թապիւա ինսանա իհսան պուլուր-
տու գանն օլուլմամալը . ինսան քէնտի տաթի պու-
նուն թէշքիլինէ մուալէնէթ էթմիշ տիր : « Հուս-
պօղուն պուլ սէօզիւ կէօսթէրի քի , ագտէմքի ծանօ-
թիւթիւնտա իշար էթմիյիմիզ միւշքիւլիէթին ճէվա-
պընա միւզթէտիր օլմատըղընտան պէօյլէ պիր օրթա
նօլ ֆիքըր էթմիշ տիր : « Այր թարաֆտան՝ Ալլաշ ինսա-
նը նարաթտըղընտա լազըրտըր էթմէք իհսանընը օնա հի-
պէ էթմի տէմէք իսթէք . զիրա ինսանըն թապիաթըն-
տա զաթէն պուլնուն գալլըպը խալը օլմուշ տէմէք՝ ին-
սան թապիաթընը խալը էտէնէ համլ էթմէք տիր : Լա-
քին զանն էտէրսին քի՝ պուլ պապաէ հէր պիր շէյի
Ալլահտան օլտուղուլու թաղըրլէր էթմէքտէն դօրդայօր :
ինսան աթիսի Ալլահըն իշիննէ մուալէնէթ էթմի տէյէ-
րէք ինսանըն քիպըրինէ միւտաշաննէ էթմէք իսթէք : Լա-
քին էկէր լազըրտըր էթմէնին գալըպը ինսան թապիա-

պի շու միսիլի մի պահաւելիքի տախի օնւորա պրա-
զըր ըզ, քի լիսան իճատ ետեւեր իյք եզվել իսիմէրի՝
մի լճատ եթտիլեր Ամիթին զանն եթտիլի կիպի, եօի-
սա թաճիւս վե ադըր վե չաղըրմազ վե պէյէնմք վե
պոննար կիպի հարէր պէյան ետիպ սարֆճա միջար-
կուծիւն աենիլէն լուղէթիլերի՝ մի, նասըլ քի Տըպրօս
վե շէրտեր թաճմին եթմիշէր տիր: Պէօյէ պուլուշ
սահպպէրինին էօնիւնէ նէ՝ զատար վտղըթ քի հէյալ
մէյտանը աչոզ տըր, վե Տըպրօսուն աետիլի կիպի թա-
պիսթ թալիմաթընա հաժպէ օլունմուշ պիր թէք չօ-
ճուզ, եսխուտ Սուափէնին քէնտի սէօյիլէճէքէրինէ
աստա թութաուղու միսիլիլի՝ իզսիզ պիր ատա իջնէ
թէքք օլունմուշ իքի չօճուզ իւպէրինէ թահմիլէր
զուրաճազ օլուրսազ՝ միւպահասէնին վե միւճաաէլէնին
պիր զադարը եօզ տուր:

Լաքին տիկեր միւէլիլիլէր պու պապտէ միւպահա-
սէլէրինի թեժաթիլի հիւքմիւնէ տախի աշըրտըլար:
Սէսէլա. Սօրէրգիւի զանն ետէր, քի ինսանյար պիր
պիրինտէն պըրըլպ հէր պիրիսի այրը լիսան փէյտահ
եթմէգտէն եզվել քեաֆիքէսի պիր եէրտէ իքէն լիսան-
լար եօզ ուսու, լաղըրտը եթմէլէր իտի. Սուսօ վե
Վօյնէ՝ ինսան ասըլ զաթընտա տիլտէն վե ազըլտան մահ-
լում գօյուն կիպի իտի տէլլէր. վե Վօյնէ՝ տէմիշ տիր

Թընտա զաթէն վար ըսա՝ ճէմի ինսանտան ուզազ օլարազ
եպլընզըղտա աօղմուշ վե պէօյիմիւշ չօճուզլար պիր
լիսան իճատ ետէ պիլմէլի իտիլէր: Վէ պունու շիմ
տիտէր կէօրիւնէն թէճրիւպէլէր եսլան չըգարըլ շ-
լուպ՝ Շուսօյգուշ թահմինի տախի չիւրիւք օլունշ
օլուր:

քի, ինսան բաթ կէլէ կիպի. ետպանի վէ իզսիզ պիր տիննիայէ աթըլտը, էօքսիւզ, վէ աթանը տա՝ քէն տինի խալդ էտէն նամալիւմ զաթ օլտու: Այլ չիքքէթին ուսուլի ասասիէլէրինի (Տիմնական օրէնք) Նուկրետի ոս նամ տինսիզ ֆէյլէսօֆուն թարիֆ էթտիյի ուսուլ վէ թէրթիպիլէ պուլտուլար:

Ինսան լիսանընա պու միսիլիւ պիր պաշանիլը՝ վէր մէք հալիա պիզիմ կիւնիւմիւզտէ տախի վար տըր: Հաւը՝ Նօտիէ ֆուանսըզըն Նուրա ղաղէթասընըն 1833 սեպտեմբեր այընտա նէշը օլտն վէրագէլէրինտէ արգա արգայա՝ ֆէնի լիսան իւլէրինէ հալի տէյէրէք միւն շաթընը մէյտանէ չըգարմըշ տըր. վէ պուլարտա ըս րար էտէր քի՝ ինսան քէնտի զաթէն մալիք օլտուղու գուվէթիյի ճան պուտրէթլէրինի իշէտէրէք լիսան ի ճաո էթմիշ տիր: Հալիա ազիզ քիթապարըն նաղլինէ մուղայիր զիւիւմէրէ թէսահիւպ էտէճէթլէրի մէմիւլ օլունմաղ միւլլիֆլէրտէ տախի պաղէն պու դըյասա րաղպէթ էտէն քիմսէլէր պուլունուլար:

Ֆօրդիա տ՝ Իւրպան նամ ալիմ վէ միւթէպէր քիմ սէ պու պապտէ պիր աղ տա աշըրմըշ տըր: Ինսանլա ըն տաղըլմասը հաղզընա Մովսէս մարգարէնին հաղ տըղը նաղլիէթին, վէ Լստուածաշունչտա տէրճ օլտու նան նաղլիէթէ տայիր փարչալարըն Բլաճ թարաֆըն տան իշհամ ըլա հաղըլմըշ Լստուածաշունչ օլտուղունու պիրտէնճէ ինքեար էտէր: Պու միւնվալ իւզըն պունուն թէֆթիլի՝ ինսանըն էպի թէվարիխի հաղզընա Մով սէսին նաղլ էթտիքլէրինին սահիհլիյին չիւրիւթ մէյէ մէյլ էտէր կիպի կէօրիւնիւր: Պու պէօյլէ օլտուղտա՝ պիզէ ֆարզ օլուր քի. պու միսիլիւ էօղիւրէրի մէյ տանա չըգարան հալսուտ դուվէթլէնտէրէն իլլմէրի

Թէ թիշէ տալում: Պունու էթտիյիմզտէ կէօրէճէյից
քի՝ ոյ իլիմ նէ դատար քէմայիէթէ եազըշոր ըսա՝ ա-
զիզ քիթապլարն նազլ էթտիքլէրինն սահիհիյիլնր ոյ
դատար զիատէ թաստիգ էտէր:

ՏԻՆՍԻՉԼԻՔ ԻՆՍԵՆԸ ՄԱՌՂԼՅԻՐ ՏԻՐ

Գ Յ Գ Զ Բ.

Ըննամադ գուտրէթիի գուլանմադ նէ՝ տէմք տէր:

Ըննամադ սահիհի եալանտան վէ էյիի քէօթիւտէն
ֆարդ էթմք գուտրէթի տիր. վէ պիր շէյն պիզէ լա-
զըմ ոյն սուրէթ/նտէ սահիհին ֆարդ էտպ ճա կէօ-
րէ տափրանմադ՝ աշնայըշ վէ խրազ սահպի ոյմանն
խապաթը տըր:

Պանա իմանըմադա զայլ ի մուգթադի ոյն մատ-
տէլեր հանկըլար տըր: Էթմաֆըմաա ադաշան հայ-
վանդար մը. ալադըմն ալթընաա չըղտադըմ օթլար մը.
պաշըմն իսթ եանընաա ադաշան ելլադըմ մը: Օշնն
էթմմա: Քի պրիթ պիր թալաֆ. իշ պաշ քիւրքի մի-
տէվէրէտէ սաքին ոյն հայվանաթըն ծիւսկիսնալն
ալեաալ պէն իմ: Օնոր ծիւսկիսի քէնսի իշլըրնէ մշ-
ղուշ ոյուրար. պէն նէ իշին անար կիպի էթմյիմ:
Օնորըն նէ՝ ոլաուդունու սորմաաան էվէլ պէն նէ
իմ տէյիւ սորմաա յազըմ կէլիր: Ակպադազ վէ ելլադ-
լար իշին տախի սէյլէյիճէյիմ պաշ աուր: Քէնաի

գործում հաղորդեա տերին՝ Դէպ ու միջհաղորդումը
էթովքուն ստորա նէ վազը իսպախը ահա րա անսր ըմ քի
Թապալտն ստանա էրարգարը սկսր ու խառնաւ էթովք
տէն վէ օթրուգ վէ չիշէրիք թէրթիպ էթովքուն պաշ
զա պր ամուրիէթ վերմէմիշ, անտան ստորա պունկա
րա տրգզաթ էթովքէ պաշար ըմ:

Այու վէճհէէ քենտի հաղգրմա էաւճէյիմ էն աթմ
վէ էրգէմ սիւալ շու տուր. նէ իմ պէն. նէրէտէն էլ
իշյոր ում. նէրէյէ կիտիյոր ում. վէ վարլոգըմն աւ
լը վէ նէթիճէսի նէ տր:

Այդա՝ Կօթիւմիւն ճէմի հարաքէթի պունկարա
մարպոթ տուր: Վէնտիմաէ հա պր էպմղ ճան,
հախաւ էնիւյի աթովքըրը թանկիմ օլունուպ էճէլ
րիւզկիարըրա թար ու մար օլաճադ պր ամուճ թօփ
րազտան խարէթ պր զաթ Ֆէհմ Էթովքիմ կէօրէ
քէնտի միջհաղորդմա վէ հարաքէթիւրիմ վէ թափ
լարմա պաշղա պաշղա օլուրէթէր վերմմ թնալ է
աւճէք տր: Այլ պու մաառէ իւզրիւնէ նէյէ՝ գարա
վերէճէյիմի պրմաթիմ հայտէ հարաքէթիմ տաթի մէճ
հուլ էլ ահպալ վէ գարմադարը օլաճադ տր: Էյի հա
խաւ քէօթիւ էթովքիմ, իլրի հախաւ կէրի կիթ
աթիմի պրլէմէճէյիմ: Այլ հէր պր շէյաէ քէնտի
հապկէսիմ թէշվիքիւն ույարագ՝ հայլան կիպի վէ սե
տան տաթի աշաղը ըմ: Հայլանըն հապկէսի պրաղը
պաթիւլէ թանկիմ օլունմուշ օլուպ աղղու տուրար
վէ քէնտի թէյէթիւն սէպկա օլաճադար: Ընճադ պէ
նիւյ իլէր քէնպիպ վէ փաթա տրլրէր, էկէր աղղը օլա
րա տէլալթ էթովք իսէ: Այլ գաաար խաալար
վար տրար քի, հայլանարա նամալիւմ օլան ո
րանսղղըլարմա գաւպան կիտրէր:

Իմո՞ն ներեալն կելի յօրում տէրիւ ազիմ սիւտյե
 ինքեղ պիր ճէփայ պուրատըգճա՝ պիւ ինսան ըմ տէրիւ
 Եյրենիւ պ իֆլիմար Էլմմա ապիլէ տիր :

909: Դ.

Ներեալն կելի յօրում սիւտյե տիրիւ ճէփայերի :

Պու սիւտյե վերիլէն ճէփ ճէփայլար տէօրա սը
 նըֆա թագսիմ օյունա պիլիլէր :

Ինսան ներեալն կելի յօր : Պիլ իմ տէր վազիլէ
 սիլ քիմնէ . վէ պիլիլէ տէ Տիլ ճէփադ Էլմմա :

Բանթէիսը ճէփայ վերիլ . ինսան վահտէլի մալ
 լադանն (քաջորճակ միւրիւն) պիր փաշադ . վէ
 քեաֆիլէ ազիմնին (միճ քուլանդակ)² պիր փանի Տի
 Էլմմա վէ շէքլ տիր :

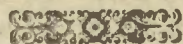
1. Բանթէիսը մէզճէպի նէ օյունդունու պուն
 տան ագտէմ ճէփտէ իլլաէ իֆատէ Էլմմա իլլ (տոտ .
 10. սահիֆէ . 303. վէ առէա . 23. սահիֆէ . 347) .
 Վէ իլլիլուտէ տալիլ . Ե . վէ 2. պապլուրտա Վալիլ
 նէ իմաֆիլէն թարիֆ Էտրայ սաքալլարնը տալիլ
 կէտալէրէճէք տիր :

2. Բանթէիսը մէզճէպի նէ փճաւապիր շէյ օյուն
 դունտան՝ փոտանըգճա կրանդա յուղէիլէրն կէրէք ա
 րէպիտէ սեաֆիլէ ալիլ . վէ կէրէք ինյաւա մէք
 վալիլ իտրճիլմէրտէն պիր շէյ ալ ալլալաւալիլ
 պիլիլ թարիֆնի միւսալա կ. սրալիլ . Ընյէ քի

Ալլահ հօգ տուր տէյէն ճէփապ վէրիւր . ինսան՝ թա-
պիաթըն պիր իշն զէ թօփրաղըն քէնտիլի յինտէն զա-
հիրէ կէթիրտի յի պիր մահսուլու , վէ մատտէյի էպէ-
տիյէ հայաթ վէրէն քնօր գուտրէթին թուաֆ պիր
մարիֆէթի տիր :

Վրիստոնեայ ֆէյլէսօֆ ճէփապ վէրիւր . ինսան ,
ճէփի էպէտիտէ եալընը վար օլուպ՝ վազըթարըն
պաշլանկըճընտա՝ ինսան վէ ճիհան օլտունտար տէյի էմ-
րիյէ պուշլարըն հօգտան խալֆ էսէն պինիհայէ գուտ-
րէթ ու գուվէի միւտրիքէնին (իմացականութիւն) ի-
շի տիր :

Պու տէօրտ ճէփապտան հանկըրը աշլէ եազըն վէ
ինսոնա մինասիպ տիր :

քանթէխդլէրին դավի միւճիւպինճէ՝ տիւնեատէ վէ
կէօքտէ հէր նէ վար ըսա՝ ճիւմէնին զաթը պիր տիր .
եալընը շէթ ու հիյէթլէրի վէ ամէլ ու խասսէլէրի
պաշդա տըր . վէ օլ պիր օլտն զաթ՝ Ալլահ քէնտիսի
տիր . Պու միւնիլիլ իւզըն՝ Ալլահ տէմէք ճէփ քնաի-
նաթլարըն զաթընըն ճէփ տէմէք օլուպ՝ բանթէրսդլէր
մէզքիւր իշն դո- լուղէթին՝ ճէփ զաթլարըն պէօյիւք
եէքիւնիւ մանաւըլալ Ալլահա թախսիս էթմիշ տիրլէր .
վէ մանայըն լուղէվիսի՝ պէօյիւք էէփէ տէմէք օլուր :
Պու լուղէթին մինասիպէթիսիլլիյի՝ աթըլ բանթէրսդ ի-
թիգատընըն մինասիպէթիսիլլիյինտէն նէշաթ էթմէ
տիր :

ՌԲՕԹԻՍԹԵՆԸ ԸՂԴՆԵՅԻՊԹԻՏԵՍԸ

Ա. Է

Ի ԼԷՐԻ ԼԷՍԻ ՍԻ ՍԻ

Կունճիկ նամ պիր արժւոյ Շիրի գալէսինէ հաղըն
քէնտի խմիլլէ միւսէմմա պիր չիփալէրտէ թւթէ Ռքիւն :
սիննի իխթիարճա , Ըղւառ ոյալէ լիւտէն կէլիլ իմ
տէյէրէք ֆափաթ թալիմաթիարրոյա չալլարընն թաղ
լիթ էտէն պիր տիկէր արնղատուն պու փա մէզէպէն
մայառընը ալմըլ . վէ քէնտի ճէսուր պիր քիմսէ ու
մաղըլա՝ ասըլգատէկիսնտան էմաք ու էմիայ սաճիպի
շէրանոյլ նամ պիր զէնկին գարըլը պաշտան չըդարտը :
Պու տախի հայընըգ քէնտի ճանըննն թէլէֆինէ գանա
աթ էթմիյա՝ քէնտի ադրապառնտան Լիսնի վէ Կա
մարա նաման խֆի զըզ գարընտաշարը ոյարթտը . վէ
պունըար՝ քէնտի մէզէպէրինտէ մուսարրաճ օյան
ֆաճիլէրէրիլլէ վէ սիճիբպաղըզլարըղա չըդարըն
պաշտան չըդմասընա վէ պու մէզէպէ սիւլիւք էթմէ
սինն սէպէպ օլտուլար : Պունըարըն պապա միրասընտան
խֆի զըթա քէլլիւրի օյուպ՝ քէնտի մէզէպատաշարընա
մէքանն թախսիս էթտիլէր :

Պունըարըն պիրտէ Վլըրվնա նամ գարտաշը փոր
ըտը . ագտէմճէ տինինտէ սաղ վէ սալիճ քիմսէ օլմա
սըլլա քէնտի միւլքիւ ոյան արագիտէ պիր տէ վանդ
հափտըմըլ վէ պիր թաղըմ՝ ճգնաւոր ճէմ էտիպ՝ տիւ
ննալիճէ կէչիմ զայլէսինտէն օնլարը խէլլաս էտէճէր
գատար վարիտաթ թային էթմիլ . վէ ուս ճգնաւորըլա
ընն պէօյիւյիւ՝ ճգնաւորըլադտա ազիմ շէօճրէթ գա

զանմը Հնդրէաս նամ պիրիսի խոր . Սրբին Հէր
սէնէ մնծ պահքըն . կըքնտէ պունարընն հանընտ կէչիւ
ղատիկէ տէկն օրտտա գայր . վէ սնարըն խըզ ձիւն
տէ վէ ֆուգարայը կէսպէթմէքտէ վէ կարգաւորա
րա իմասթ էթմէքտէ . հմնալնտէ պունոնն կիպիսի ազ
պունըննուր ուտու . Սէզքիւր գարըլարըն վասէթա
սըչլա շէյթան պունու տա թուզաղա տիւ շիւրտիւ . օլ
տէքէճէյէտէք քի՛ գարտաշ վէ գըզ գարտաշ մապէյնիւ
տէ վուգուի մէմւլիւն դայըլ Տարաքէթլէր տախի մա
պէյնէրինտէ գուհր էթտի :

Պու հոլուր օլ գալալը Սրբին ապիւնըպ ըն
զնը կիվէլ դայպ էթտի , վէ սնարա տինիտէն տախի
տիւշիւպ Ալահա վէ սնուն աղիզ գուլարընտ տիւ շիւն
օլտու : Լշվինտէն չոգուր . իթիպարը ինգրաղ պոլտու .
ճգնաւ որլարըլա կէօրի շմտէն ֆարիղ կէլտի . պնտ էթ
տիյի վանք թէնհայանըպ խարապ սլտա . քէնտիսի գըզ
գարընտաշարընն հանընտ կիթտի . վէ Սէջէ վէ Ալա
սոյ նամ լքի գըթա միւլքիւ օլան քէյլէրին քէնտիքէի
ահայիսիսի քէնտի մզճէպլէրինէ չէվիրտի . վէ գատիմ
տէն քէնտի ետիթըլարըլ կիիղլիլէրի քէնտի կլէրիյէ
եղըլպ խարապ էթտիլէր : Ալէ նէրէտէ քի պիր սուրք
խաշ նիշանը հաթըլմըշ տիքիւմիշ կէօրի րէր իսէ իտի .
կերէք քէյլէրտէ կերէք թարլապտտա վէ գըլարտա
կլէրի էրտիքճէ գըտար գըտուրըլար ըտու : Ալէ շիւնքի
խաշ լազըրտըլ էթտիք՛ աէր Լաւտիվերտցի , պիր էթ
տիքլէրինն նագլ էտէլիմ , քի լշիտէնլէրէ խըրս վէ հրա
տէթ կէթիլիլ :

Պախտար տաղըն էլ հալթ իւլ հազի Դապիտաղուտ
տէնիլէն պիր սէմթնտէ՛ Լապմաղքուր իսիլլէ տիւ ա
լարըլըպտան գալմա պիր քէյլտէ պիր խաշ տիքիլիլէր է :

աի : վէ պու խաչըն շէրէֆիյէ քէոյիւն ուոր խոթ տ-
 նուտուսուոյ իկպի ոյու պ' Նաչ տէնիլը խոի : Նուոր
 իշխտէ նոր կ'րս կի կէճէսի պուսյար կէկպ խաչըն տէ-
 փիւսիտէքի թաշը քէլիւն կ'իլէ գլըպ աշաղը տի շիւր-
 տի քաւն սնրա քէնտիլը կ'իլէ ստիւնչու պ մքնան-
 յարրնա կ' իմիշիլը : Սապահա գարչը խորոգ էօթիւ միւ-
 վադթը առէթի գառիմիլէ իմիստիւն քահանայ նոր
 կիւրկիւնի ժամրգու թիւնուտու պաշտապ իշխն մկ-
 րիւ խաչըն էօնիւնէ կէկթը : վի ոյան վու դուսթը կէս-
 քիւնէ կողա երթըրպ ագիմ նիտայրիւ ճէմասթը պա-
 շնա թօփար : պէոյիլը քիւ շիւք : Լըքը գարը, ճիւմ-
 լէսի կէկպ պուսու կէօրաիւքտէ ագիմ կ'րիան ու փի-
 զանէ պաշայրպ պուսու քիմ' էթմիշ տէլիւ էնտիշտէ
 իքէն ֆարգրնա վարըրար քի' ոյ կէճէ պուսու էաւնէր
 կէլմգտէն էփիլ թապէ գար Էադիւշ ոյու պ' իւ վէրն-
 տէ իգ փէյաաճ ումուշ : պու իգի թու թարապ կ'տէր-
 լէր : մսփուր պէտնամարքն էօրաուսու պուսուրար :
 Օյ տէմ Սամուկ սրտագան հարապիտէ խապը վէ-
 բիլիլէր : ոյ ապի հալը ճէմասթըրա ոյ մահալէ կէկպ
 ճիւփար հաիսկոպուրըրնր վէ մարպապիտիլի վէ քահա-
 նայարը թօփարար : Ալէ ոյ միւֆիտիլի ուրաուսն քիւր-
 լիէն տէֆ Էթմը իշխն էօրապըրնր հադար : վէ ճէմի
 էփար ու Էմփալիլիլէ յանէթ օգուտու քի քիմսէ օն-
 յարաուսն պ'ր շէյ աւաղա ճէտուէթ Էթմիլի : վէ մկ-
 ճէպ ն ուրապըրնաւն աթը քիւի էլէ կէշիլիլ ճէմա-
 տըրա պ'րիքտէ Ջէրմայ նամ գասապույա կէկթի :
 վէ թու թուուզու քիմէլիլիլի սննրնա իիլիքի քէսի աամ
 զա վուրաուրու պ գլի վէրաի : քի ճէր Էէրտէ թանըր-
 պըրար : վէ ճէր քէս պուրարն հանիլ կիւրի հաւն
 օլաուդուսու սննայրպ' օնարըրա թէքիֆիլիլէ կէօրիւ-

շիւղ՝ մուսահայեթի եթմքուն սողընարդար : Վէ պէ-
րապէրինգն ոչն ճեմաթա առա օգույուպ , հերքես
քէնտի եկրէրինէ կէմմսինէ բուխտթի վերտի :

Եւպ կէտքտէ միկէթիտէ գուհր էտն տաւա-
լարր պէտր ըք իշին փառիշահ թարափրնտան Լզին
նամ պիր հաքիմ կէտեակրիկիւ Լըգինկեան պալէթինէ
վառլ սրուգտա՝ Վլըմն հուգուրունա չըգըպ բադ-
պէթիւ Կամուէ հոքրապիտին վէ տուն մաթինտէ
օլան եպիսկոպոսարն հոգընա տաւա թուրմուպ՝ է-
վիսի եաղմա էթալէր վէ քէյիւմիւ եաղըպ խարապ
էթաիլէր տէյիւ շիքիւյէթ էտէր , վէ դարար նամբյա
հայր թէմ գըուաթ մաթլուպունա գաղղըշար : Էտքիմ
պունու իշիթա՝ քտէ զի յատէսիյէ թէհափիւրէ կէլիպ՝
երտնի եպ սկոպոսարն հուգուրունա իգհար իշին պիր
գաղ սորտի միւպաշիր թայն էտէր : Գլունար կէտք-
տէ՝ եպիսկոպոսարն պաշք մրտում Կամուէ ճէմիւ է-
կիղ ցախիւտապ վէ քահանաւարա վէ ճիւտ որարա կն-
դակ եօլուլալ՝ Թիքրինիկան հիւ պիր շէյ կէլիւմիլէթ
կէլին տէյիւ եաղնա տալէթ էտէր : Խապէր կէթ-
տիյիւտէ՝ տմէյիւ Էտգ թարափրնտան մատտէ սույ
օլմաշ կէպի տէյիլ քի սաթի հիկիւցտին , իկա պոյա-
ղը ճեմաթաթան տա սոյըսըգ քիմսէլէր պէրապէր չը-
գըպ՝ Կանանալն սույունուն Կուրտա գարըշարը
եկրտէ նէհրին գըլընա պիրթիլէր : Օլ վաղէթ
եաղմուր գուհր Էտիպ Կուրաղն սույու ճաշիւն ու-
գար ըտը : սոլաթթար տախի գայըգ վէ թնուպ թէ-
տարք Էտիպ իթիար Կամուէ կէպիսկոպոսու վէ օ-
լուն պիրաաւերպատի թմեղսրոս եպիսկոպոսու օլ
պիր գըլըյա Կիթեր նամ քէյիւ կէլիւմիյէ աճէլէ է-
տէրէր խտի . զիրա հաքիմ քէնտիսի տէ օրատա ըտը :

Լաքին ճեմաթ եպիսկոպոսարը թուրքուս՝ սօրտաթլա-
րա թէսլիմ էթմէտիէր : Սօրտաթլար թահուտ էթտի-
լէր քի՝ պունչարը կէչիտիքտէն սօնրա կէիւր սիզի տա-
խի կէչիւրիւ իզ . վէ պու սէօզ իլէ ավունտուրուպ՝ ե-
պիսկոպոսարը էլէրինտէն ալտըլար . վէ գարշըյա կէչին-
ճէ գայըղը օրատա պաղալըպ՝ եպիսկոպոսարը հապսէ
գօտուլար :

Ղէմնաթ պու տէքքի կէօրտիւքտէ իւքսէք սէօիւ-
լէ . հայտէ սույու կէչէլիմ . առաջնորդլարըմըղը եալը-
նըզ պրագմայլըմ . էօլիւրսէք տէ էօլէլիմ տէլիւ պիւր
պիրինէ զայրէթ վէրէրէք՝ քահանալար , պէրապէրէրին-
տէ օլան խաչը ումուզլարընա վուրուպ սրտգըլա էօն-
ճէ օլ ճօշկուն սույա սալտըլար : Սու զանն էտէրսին
պիրտէն պիրէ ուսըլւանտը . տաղալարը գըրըլտը . վէ
ճէմի ճէմաթ քէտէրսիզ օ պիր գըլըյա չըգտըլար :
Վազըթ ախշամ . վէ կիւն պաթմաղա եագըն ըտը :

Հաքիմ պու հիքմէթի՝ վէ օնճա գալապալըղըն օլ
ճօշկուն սուտան սիլաքէտէր կէչմէսինի այն էլ եագըն
կէօրտիւքտէ՝ միլէթիմիզին իւզէրինտէ Նլահըն նազարը
օլտուղունու ֆէրք էտիպ՝ հագ շէրաաթտան շաշաճա-
ղը իհթիմալինի տախի աննայարագ տէրունինէ գօրգու-
կիրտի . վէ տօղըուլուգտան շաշմամագ իչին տուայը-
լա Նլահտան իմատա իսթիրհամ էյլէյիպ , իրթէ կիւ-
նիւ քի կիրակի իտի , Փըրրիս տէնիլէն եպիսկոպոսարա-
նա ճէմէթ թէրթիպ , վէ կէլէնլէրին պաշըմճարընը
վէ տավաճըլըզ էտէն մէլուն Վըրվեռի հուզըրունա
տավէթ էյլէտի , Պու մէլուն ագտէմճէ ըուշվաթըլա՝
Լպիսառատ նամ ըում եպիսկոպոսունու քէնտինէ թա-
րաֆ էտիպ՝ ըում քիլիսէսինէ տախիլ օլմագըղը տախի
վատ էթմիշ իտի . վէ մուրաֆատա տալասընտա քեա :

զիւ պուլունու պ թէքտիքի հիւքմ օյունաճող տնտէ
մեղքիւր եպիսկոպոս ափլընը տիւտի : Հաքիմ տախի
ափլ էթմէյէ մէյիլլի իտի . չիւնքի Վլըովնուին պիր
գարտաշը իկիտ՝ վէ փատիշահ մալիւփիւ պիր քիմսէ օ
լուպ , հաքիմ օնտան իհթիրտղ էտեր իտի : Պունուն
իչիւն Վլըովնուի ամանէթէն եպիսկոպոս թէսլիմ էյլէ
տի . անճադ օնուն ըէֆիգլէրինտէն վէ մեղհէպտաշլա
րընտան էլէ կէչէնյէրի շէտիտ տայաղ ըլա թէտիպ է
տիպ գօփու վերտիլեր . վէ պիր տահա օլ թարաֆլորա
կէլմէսինյէր տէյիւ էվէրինի տախի երգըպ եերիլէ եէք
սան էյլէտիլեր : Ղէմաթ տախի հաքիմ իչիւն խայլը
տուպեր էտիպ տաղըլտը :

Վլըովնու քէնտիսի ինսան դազապընտան վէճհի մշ
րուհ իւզրէ գուրթուլտու . լաքին Ալլահին դազէպին
տէն գուրթուլամատը : Իւֆիւնէթ նէվինտէ պիր խաս
թէլիղէ տիւշար օլուպ ճէմի վիճուտի աթէշ կիպի եան
տըգտան մատէ փարմազլարը տախի գուրույուպ՝ նաֆա
գաւ աղզընա կէօթիւրմէք խըզմէթինտէ իշինէ եարամազ
օյտուլար . պաղըրսագ տէօնմէսի իլլէթի տախի իւսթէ
կէլիպ՝ նէճասէթին թապիի եօլու գափանմըշ եօգարտան
իֆրաղ օլուր ուտու . վէ ճէսէտինաէ ճիւտամ կիպի
եարալար չոգարտը : Լալին նատիմ օյմաուր . էվվէլքի
խայլըր ամէլլէրինի վէ ֆալլէթլէրինի զիքր էթմէյիպ
օլ մեղհէպտէ էօյտիւ :

Պու մեղհէպէ եէլթէնէնյէրին մէքրուհ ամէլլէրի
նի զիքր էթմէք իսթէմէտիմ տէր Լասաիվերտցի .
գիրա ջըլայէթ փիս տիլլեր . վէ հէր քէսին տէ գուլաղը
սաղ տէիլ տիր . պու միսիլլիւ ճիւնհալարընլիզիքրի չօ
ղունու պաշտան չոգարըր , պունուն իչիւն պէն տէ
պոնշարըն նազլինտէն սաղընտըմ : Անճադ տշիքիարէսի

վէ պիղծմ թարիֆ էտեճէյի միզ պունյար թորո . եկեղեցիի վէ եկեղեցի նիզամընը ասլա գապուլ էթմզէլեր . նէ միրտուլթիւնու վէ նէ տէ պատարագըն ալիմ վէ հիյպէթիլի խորհուրդունու . նէ խաչ վէ նէ տէ պահք թուլթմադ նիզամընը :

Լաստիվիրտցի պունյարըն հադգընա եալընըզ պու պապլարը իշար էտեր . վէ պունլարըլա բրօդէսլմանլաըն ուսուլինէ մուաթըզ տրուար թոնդրակնցիլեր : Փագաթ Ելլահըն պիղլիյի վէ Քըիստոս էթէնտիմիզին հագ Ելլահ իքէն ինսան օլուպ պէնի ատէ մին սէլամէթի իչիւն խաչա չըզմասը , վէ ճիւմէմիչին ճան սէլամէթի եալընըզ ()նուն ազիզ գանը հիւրմէթիյլէ օլապիյմէսի , վէ օլ հիւրմէթէ նէ թարզ լայըզ օլա պիլէճէյի միզ խուսուլարընտա Լաստիվիրտցի պիր շէյ Նազմազ . իհթիմալ քի պունյար մէզհէպլէրինին կիզլի պապլարը ըտը : Բզա դարչը կիւնահը հիչ պիր շէյ եերինէ գօմամալարը տախի պու կիլլիլէրտէն օլա պիլիլ . լաքին հէր ատամ պունա թէհամմիւլ էթմէյիպ՝ Յակոբ եպիսկոպոս պու իւզտէն քէնտի մէզհէպտաշարընա ատու կէօրիւնմիւշ տիւր : Պու Յակոբ եպիսկոպոսուն նագլինտէ կէօրտիւք քի՝ քահանայարըն մէշրէպի էյի վէ քէօթիւ օլանլարընը այըրըր ըմըշ . վէ պու հէր նէ դատար էյի պիր շէյ կէօրիւնիւր վէ ամմէնին մագպուլլի իսէ տէ , մէշրէպի պօզուզ քահանայար կարգլարընտան տիւշէրլէր տէմէք տախի աննաշլըպ՝ ագտէմճէ նագլ օլունան Վ իքլէթին մէզհէպլինէ եօլ աշմըշ օլուր

Կապլիմիզին սըրասընը պու մահալէ եթիլիտիրտիյի միզտէ շիմտիւտէք սէօյլէնէնլէրին իճապընտան թէթիլիլէ ալընաճագ պիր շէյ չըգար քի կէլէճէք տէֆատա կէօրիւր իւզ :

ՊԻՐ ԳԵՐՈՒՄՆ ԵՌՈՎԵՍԸ

Հուերդն պու արայդգ սելամէթ տերէնին օ պիր գըլըսընը թուրմուշ ուտու . վէ պէն վէ Ֆռանք վէ Լինքօն վէ իբի գըլավուզարըմը՝ էօնիւմիւզտէքի սիւլրի գայարըն իւզերինէ չըգմաղա չալըշըյօր ուտուգ . Գարլանլար հեր նէ գատար Հուերդնա եագըն ըտըլար ըսա տա՝ Հուերդն կէվէմէտի վէ շաշըրմատը : Տերէնին օլ պիր գըլըսընա եէթիշտիյի պիրէէ պէլնտէն ափ պըչաղընը չըգարտը . քէօփրիւյիւ օ գըլըյա պաղալայան իփին ուճոնու քէստի , պոննուսուլա տիւշ մէնէրինին հիւճիւմիւստէն գուրթուլմագ ումար ըտը , լաքին պու քէնտի խըղմէթինի պիթիրիբ պիթիւմէղ , կէօրտիւք քի տիշի գարլան տերէյէ սալըպ պիր համէտէ պերի գըլըյը կէչմէք իսթէր : Պու ճանալարը տերէնին իւզերինտէ աղ պիր վագըթ մուալլէքտէ տուրմուշ կէօրմէք՝ հիյպէթլի պիր սէյիր իտի . լաքին պու սէյիր աղ սիւրտիւ : Տերէնին էնի՝ գարլանըն գուվլէթինին գապիլիյէ թինտէն զիատէ կէլտի , վէ եօգարտան աշաղը տիւշ մէսինտէ՝ տերէնին աիպինէ եէթիշմէտէն գայալարըն սիվրի ուճլարընա չարփըլըպ փարչա փարչա օլտու : Պու գաղա օնուն արգատաշընըն կէօղիւնիւ գօրգութմատը . քի գուվլէթիլէ վէ խըղըլա աթըլըպ պերի գըլըլը թուրմու : Ընճագ էօն այագլարընըն թըրնագլարըլա գըլըյա սարըլա պիլտի . վէ պէօյլէ ուչուրուսուն իւզերինէ ասըլըպ՝ սելամէթ արտ այագլաղընը գարայա պասմաղա չալըշըր ըտը : Գըլավուզարըմը՝ սելամէթիմիւկէ ումուտ գալմատը կիպի չաղըրշմաղա պաշատըլար . անճագ Հուերդն գարլանա եագըն օլմասըլա իւզերինէ

Բսէյիրթտի . վէ էլինտէքի պըչաղը ճանաւարըն կէօքսիւ-
նէ տալտըրտը : Պարլանըն խըրսը նէ տէրէճէյէ չըգտը-
ղընը թարիֆ իտէմէմ . գայանըն իւսթիւնտէ արտ ա-
յազլարընը իյիշտիրէճէք եէր պուլտուղու պիրլէ էօն
այազլարընըն թըրնագլարըյա Հուէրդընը թուլթտու :
Պէնիմ գահրաման տըգատաշըմ իյիտլիյինի էլտէն պը-
րագմատը . գավի տուրա պիլմէք իչիւն սօլ էլիյլէ եա-
գընտաքի աղաճը թուլթտու . վէ սաղ էլիյլէ վէ ճէմի
գուվլէթիյլէ՝ պուչաղը ճանաւարըն կէօքսիւնիւն իչին-
տէ չէվիրտի :

Պու ճիւմէսի պիր տագըգէնին իչինտէ օլտու :
Պըրլավուզլարըմըզ , Լինքօն , Ֆուանք վէ պէն իմտա-
տա սէյիրթտիք : Լինքօն Հուէրդընըն թուլթէնկինի
եանընտա կէօքիւպ տալտը . վէ տիպճիյլէ գարլանըն գա-
ֆասընա էօյլէ պիր վուրուշ վուրտու քի՝ գարլանըն փէն-
չէլէրի գայատան գսւրթուլուպ՝ տէրէնին իչինէ տիւշ-
տիւ : Լաքին զավայը Լինքօն , վուրուշունուն խըզը-
նը էյի Տիսապլամամըշ . էօնէ չօգճա մէյլ էթմիշ օլ-
տուղունտան այաղը գայտը , էլիյլէ թուլթաճագ պիր
եէր պուլամայլու օլ տախի տէրէյէ տիւշտիւ . վէ սու-
յուն իւզէրինտէ պիր ազ չապալատը ըսա տա՝ գուր-
թուլմասը միմքինսիզ օլուպ պալթտը . վէ պիր տախի
տիշարը չըգմատը :

Օլ անտէ պիր շամաթտ էթտիք , լաքին ազ սօնրա
ղիատէ քէտէր էթմէմիգտէն սիւքիւթ էթտիք . վէ պիր
ազ էօյլէ գալտըգ : Բգլըմ պաշըմա կէլտիքտէ կէօք-
տիւմ քի Հուէրդըն պայըլըն տէրէնին թագ գըլըսըն-
տա տիւշմիւշ գալմըշ : Եարասընը եօգլատըգ . էփէյի
տէրինճէ իտի . վէ չօգ գան չըգայօր ուտու : Պըրլավուզ-
լարըմըզ անիտէ կիտիպ թանըտըզլարը պիր նէվ օթ գօ .

փարտար . վէ հարստնն իւզերինն փութուլար . զան
քեսիլտի . լաքին Հուրըն քնտնտնն աղիսապեր եւ
թըյօր ուտու . վէ նազգը զհատե հարաքեթտե իտի .
Եւսլամ օրտուղունտա իզթիզա եթտի օլ կեճէյի մինա
սիպէթլի պ'ր քայանն տիպինն սրղընարաչ օնտա կե
չիր Ռէյ : Եւսլանի ճահախարար ետնըմըզա կելմէ սինյեր
տէյիւ զըլախզըտըմըզ ամէշ ետըտըլար . վէ պանա
վերտիքլերի Ռյվէլերտէն պիր փաղչա եէտիմ . Էօմրիւ
մինն իչինտե պէօյէ ֆազըրճա ախլամ եէմէյի եէմիշ
տէյիլ իտիմ : () կեճէ կեօզիւ Ռ ալա ույդու կիրմէ տի .
Հուէրդընն եանընտա օթուրմուշ՝ նէթէօ ալմասընը
տիյնէր իտիմ . դօրդու պէնի ալմըշ ըտը : Սապաճ օլ
տուգտա գըլափուզարրմիզնն դալլինճէ՝ զալալը արգաւ
տաշըմըզը ալըպ իլերի կեճէ եաթտըղըմըզ քէօյէ կիթմէ
տէն էյիտի հօղ ուտու . օնուսն իչիւն չափուճագ աղաճ
տալլալը վէ գամըշար ըլա տերէնին . իւզերինն եէնի
պիր քէօփրիւ եափտըլար . զիրա տէֆա օնտան կէչմէ
լի իտի : Քէօյէ տէօնտիլիւմիւզտէ Հուէրդընա հէր
նէ թիմար եթտիք իտէ ալլնտըրտմատըզ : Իւչիւնճիւ
կիւնիւ սինիլէրինն թէշէնիւճ վազը օլուպ ճէմի է
զալարը թիթիլէմէյէ պաշտտը . զալդտը օթուրտու
վէ պ'ր շիլ սէօյէտի . լաքին աննաշըլըր եօլտա
տէյիլ : Լճէլ էլինի պուսնուն իւզերինն ուզաթմըշ ը
տը . ազ սօնրա եաթաղընն իւթիւնն սերփիլտի
եաթտը . վէ պիր՝ դաչ տազըդէտէն՝ ճանընը թէպլմ էյ
լէտի :

Իշտէ Չիմպօրասօյա կիթմէք իսթէտիյիմտէ ու
զուրտուզ եօլճուլուղըմուսն նիհայէթի պու օլտու :
Հուէրդըն տօսթումու կէօմտիւքտէն սօնրա՝ պու մի
սիլմիւ քէտէրլէրի հէյալըմտան . չըդարմագ իչիւն օ

եւրէրտէն . այլըլտըմ . Թ վէ մնասիպէթ պուլտու .
ղումտա Լւրոպոյա ապտէթ էթտիմ :

Ն Ի Հ Ա Յ Ե Թ

ՍԵՃԻ ԻՏԲԵՐ ԵՅ ՆԼԵՐԷ ՄԷՃ

« Ե . ՊԵԼԼապաննա : Պու էճգանըն իսթիմալի
չօգ շիֆուար էթմիշ տիր : Անճագ պի պունուն լա-
զըտըլընը էթմտէն տախի գօրտը ըզ : Լվվէլա օ-
նուն իչին քի՝ զայէթ գուվվէթ ի պիր Լճ տըր . վէ
էկեր Ետոր ճիլէ գուլանըլմագ սա՝ պունտ ն գազա
տախի զուհը իտէ պիլըր . վէ իքինճի , իլէթի քէօքտէն
տէֆ էթմէք իչին Էփէյի ուզունճա վտզըթ գուլան-
մագ իգթիզա էտէր . Լաքին էքսէրի՝ պունուն մուզա-
յիրի , այլարճա ելլարճա սիւրէն պիր իլէթտէն պիր
գաչ կիւնտէ գուրթուլմագ ի Էլլէր . իլաճ վէ Տէքիմ
տէյիշտիրիրյէր . պու ուսա՝ Տիչ շիֆա պուլմամանըն
թէրթիպի տիր :

« Պու ույղունսուզուլար վար իքէն տախի՝ պու
իլէթին պէլատօննայըլա թիմարընը թարիֆ էթմէք
իսթէտիք . զիրա քէօյէրաէ սույա կիրէճէք ֆըչը վէ
տէնիզ վէ չայ Տէր հէրտէ պուլունմատըզը իչին պա-
լնատէ թարիֆ էթտիյիմիզ թէրթիպլէր միւշքիւԼ տիւր .
վէ չօճուգ խասթէխանէլէրնտէ իլաճ տէյիլ , զադէպ
նէվինտէ պիր շէյ տիր :

« Պէլատօննանըն քէօքիւնիւ հախուտ հաիրազլա-
րընը թօզ էտիպ՝ պու թօգուն պիր սանթիկըամը վէ

պէլլատօննանն խիւլասասըննեարըմ սանթիկրամը հէր պի
հապա կիրերէք փէք չօգ հապ կափմալը. քի շու տէմէք տիր
պէլլատօննա քէօքիւնիւն եախուտ կափրազլարընն
սուֆուֆու, 50 սանթիկրամ. պէլլատօննա խիւլասասը,
25 սանթիկրամ. էյիճէ գարըշտըրտըգտան սօնրա էլ
լի թանէ հապ կափմալը :

» Վէլլատօննանն էն գուվվէթլի թարաֆը՝ քէօ
քիւնիւն սուֆուֆու տուր. ֆէնասը օ քի՝ ըսպէշարըն
եանընտա՝ պուլունանլարտա մէմուլ էթտիյիմիզ գուվ
վէթի պուլամայըզ : Վարիզին էհլի տըգգաթ ըսպէշար
լարընն քէնտի էլլերիյլէ եափտըզլարը թօզ ուլա ազ
տարիէ պազիրկիանլարընտան ալտըզլարընն մապէյնին
տէ փէք չօգ ֆարգ պուլմուշ ուզ : Դուր շէհրին
Պըրդօննօ նամ հէքիմի պու օթու. քէնտի էվինին պաղ
չէսինտէ թէօրէթմիշ վէ ըսպէշարլարա սաթար. վէ
պու իլաճըլա կէօրտիլիւ հասանաթը պու միսիլիւ
տըգգաթընա համլ էտէր : Վարիզ հէքիմէրինին չօղու
իլլատօննա քէօքիւնիւն սուֆուֆունտան մէմուլ էթ
տիքլերի հասանաթը կէօրէմէյիլ՝ ոէչէթալարընտա եափ
րազլարընն սուֆուֆունու թէրթիպ էտէրլէր, քի էյի
քէօքիւն սուֆուֆունտան աշաղը տըր, լաքին ֆէնա
սընտան տա չօգ տլեա տըր :

» Սէտրէտէքի մէշհուր չիֆտիլքտէ պէլլատօննա
թիմար օլունուլ չօգ էյի իլերի կէլմիշ տիր. անճագ
օրատա՝ հէր պիր թանէսի պիր սանթիկրամ օլարագ
պէլլատօննա խիւլասասընն հապը վէրիլիր :

» Հապ եուտամազ չօճուզլարա՝ զամք արէպի իլէ
պէլլատօննանն սուֆուֆու եախուտ խիւլասասը վէ
րիլիր. վէ ոէչէթաղ պու տուր : Թօզ շէքէր, 5 կը
րամ : պէլլատօննա սուֆուֆու եախուտ խիւլասասը :

50 տանթիկրամ . զայէթ արգդաթըլա պունչարը պիր
պիրինէ գարըշարըպ էլիլ քեաղըտա թագօմ էթմէլի :

» Այու իլաճլարըն գուվվէթինի տէնէմք իչիւն էվ
վէլ պէլլատօննա քէզքիւնիւն սուֆուֆուլնտան պաշա-
մայը . վէ պունտան պիր խայըր կէօրիւնմէտիյի հայտէ
եափրագլարընըն սուֆուֆուլնու վէրմլի . վէ իվթիզա
էտէր իսէ՝ սատէ պէլլատօննա խիւլասասընըն պիրէր սան-
թիկրամըլա եափըլմըշ հապլարա փւրաճաթ էթմէլի :
» Ե պու էն սօնրա սէօյլէտիյիմըգ՝ զայէթ քիւչիւք չօ-
ճուգլար իչիւն օլուր : թւերթիպի տէ պու տուր :

» Ելթը եաշընտան աշաղը պիր չօճուգ պու իլէթէ
միւլա թէլա օլմուշ սայալմ : Պիր հաֆթայատաք հէր
կիւն ախշամլարը եաթաճաղը վաղըթ օնա պիր հապ
վէրիլմին : Ելկէր կէճէլէրի իտրարը քէսիլիւր իսէ՝ հապը
վէրմէյէ տէվա մ էթմէլի . լաքին զըթասընը արթըրմադ
իսթէմէլ : Ելկէր քէսիլմէլ իսէ՝ իրթէ կիւնիւնտէն պաշ-
ւայըպ իթիշէր հապ , պիր սապաճ վէ պլր ախշամ . եա-
խուտ իւչէր հապ , պիր սապաճ , պիր եարը կիւնտէ վէ
պիր ախշամ վէրմէլի : Ելկէր մինասիպ կէօրիւլիւր իսէ՝
իքի եախուտ իւչ հապը պիրտէնճէ եալընըլ ախշամլարը
վէր : Ելէթիկ կէճէ իւսթ իւսթէ չօճուգ իտրար էթմէլ
իսէ՝ իւչ տէօրտ կիւն պէլլատօննայը քէս . վէ սօնրա՝
իլէթին տէֆա պաշամասընա պէրլէմէյէրէք՝ իլաճը տէ-
ֆա պաշալա՝ . վէ պիր հաֆթա տէվամ էյլէ : Օնտան
սօնրա պիր հաֆթա տախի իլաճաղը պրաճ . քի նասըլ
թէսիր էթմիշ օլտուղուլնու աննայասըն : Ֆրաղաթ պիր
հաֆթատան սօնրա իլաճա եէնիտէն պաշալա՝ . վէ պիր
հաֆթա տաճա տէվամ էյլէ : Օնտան սօնրա օն կիւն
վէրմէլ , պիր հաֆթա տաճա վէր . պատէհու օն պէշ
կիւն տաճա քէս , սօնրա ելնէ պիր հաֆթա վէր . վէ

պէջյլէ Են ազալլի պիր սէնէէ տէք . օն պէշ կիւն քէ սիպ' սօնրա պիր հաֆթա հախուտ սէքիզ կիւն ախշամ տան ախշամա պիր հախուտ իքի հախուտ իւշ հապ վէրէրէք :

» Պու թէրթիպ ուզղւն սիւրէր . լաքին ուղունլու ղու տա լազըմ տըր . հօխսա իլէթին մութլազա կէրի տէօնմէսի միւճէրրէպ տիր :

» Ելթըտան սէքիզ հաշնատագ օլան չօճուզլարա ախշամտան ախշամա իքիշէր հապ վէրմէյիլէ պաշլանըր : Վէ պու գըթայը՝ պաշլատէ սէյլէնիլէն կիպի իքի հախուտ իւշ գաթընա չոգարա պիլիրսին . (հանի տէօրտ վէ ալթը հապա տագ վէրէ պիլիրսին կիւնտէ) . վէ պու նու կէրէք իւշ տէֆատա , հախուտ իքի տէֆատա , հախուտ հէփսինի պիրտէն պիր տէֆատա վէրսէն օլուր : Լաքին տայմա իլաճը վէրմէսինի՝ մապէյն վազըթ վէրէրէք պաշլամալը . վէ պաշլա հօլտա խայըր կէօրէմէտիք տէն սօնրա պիր կիւնտէ ալաճաղը հապարը հէփ պիր տէն վէրմէլի :

» Սէքիզ վէ օն իքի վէ օն պէշ հաշնատաքի չօճուզլարա տայիմ իլքինտէն հէր պիր տէֆատընտա իւշէր հապըլա պաշլամալը : Վէ գըթայը իքի հախուտ իւշ գաթ էթմէք լազըմ կէլտիյի հալտէ հէր պիր գըթա սընա արա վազըթ վէրմէլի . վէ ֆայտէ կէօրիւնմէտիյի հալտէ կիւնտէ ալաճաղընը հէփ պիրտէն վէրմէլի :

» Հապարա գըթա տէյիւ՝ վէրիլէ պիլէնլէրին էն ազընը կէօթէրտիք . չիւն պու իլէթ էքսէրի փէք ուֆագ չօճուզլարտա օլուր : Ընճագ էկէր հէր պիր տէֆատա իքի հախուտ իւշ հապ պիրտէն վէրմէք լազըմ կէլրիսէ , գութու պօշալտըղաան սօնրա երնէ հապ հափտըրտըղընտա հապարըն էօյլիւսիւնիւ պէյլէտիւպ :

Եվ վերջինսն իբի եսխուտ իւչ գաթընը սըմարլամագ՝ սայրընը արթըրմագտան գոյայ տըր , քի հէր պիր տէֆատա պիրեր թանէ վերիեր :

” Այու միւնվալ իւզրէ : իւք վերտիյին հապտա պիր սանթիկրամ պէլատոննա սուֆուֆու վէ եարըմ սանթիկրամ պէլատոննա խիւլասար ոչարագ՝ պունտան իբի հապ վերէճէյինէ , իբի սանթիկրամ սուֆուֆ վէ պիր սանթիկրամ խիւլասատան հալըլմըչ պիր հապ , վէ քէլզալք իւչ հապ վերէճէյինէ իւչ սանթիկրամ սուֆուֆ ույլա վէ պիր³ պուչուղ . սանթիկրամ խիւլասարլա եափըլմըչ պիր հապ վերէ պիրերսին : Այու հիսապը պուլէմագ գոյայ տըր . ֆագաթ իճրասընտա ղայէթ տըգգաթ վէ սագընմագ լազըմ տըր :

” Իյաճ ալտըղը էսիրտէ չոճուղուն կէօղէրի գաւարըր վէ պայղընըգ կէլըր վէ պօղաղը զիատէ գուրուրսա՝ իբի իւչ կիւն իլաճը թէխիր էյլէ . վէ սօնրա Եվ վէլտէն վերտիյին գըթատան էքսիք պիր գըլթա ըլա եէնիտէն պաչլա քի պիր գաղա օլմասըն :

” 7 . Գաթրան սոյո : Չայիֆ միզաճ վէ գուվ վէթսիզ չոճուգըրա ույար : վէ եալըլմանըն թէրթիպի սուռ տուր : Այր գապ իչինէ 125 կրամ գաթրան գօ . իւզերինէ ալթըրտան օն գատէհէտէք սուռ տօլտուր : Լէկէր չափուգ օլմասընը իսթէրիսէն Եվ վէլ սույու ազգօ վէ չալգա՝ պիր չէյրէկտէն սօնրա սիւզեր իսէն իչիլեր : Լքսիլտիքճէ եերինէ սատէ սուռ գոյա պիլիրսին թա քի գաթրան գօգուսու քիւլլէն մաճվ օլունճա : Իչիմի աղըր օլմամասը իչիւն սույու չօգճա օլմասը էյիտիր , վէ իչտիքտէ պէրապէր սիւտ հախուտ շէքէր գաթըրտըրա պիլիրսին . վէ չոճուգըր պունտան կիւնտէ պիր գատէհ իչիլի տիրլէր : Այու իյաճա հէքիւլէր չօգ

իթիպար էթմզներ . լաբին հազարը եօգ տուր :

» 8. Ըսկա պէնդիս : Պու իլաճըլան, ալէ խուսուս գզլար հազգընա չօգ ֆայտէ կէօրիւնժիւշ տիւր : Պու էճգատան 5 կրամ ալըպ 40 հապա թագսիմ էթմէլի : Իւք սիֆտահ՝ ախշամ վէ սապահ իթիշեր թանէ ալմալը . վէ ֆայտա էթմէտիյինտէ իւչ թանէ ալըպ՝ պատէհու տէօրտէ տէք արթըրա պիլիւսին : Իլէթ շիֆա պուլտուգտան սօնրա սայըսընը եքսիլտէրէք պիր վազըթ տահա գուլլանմալը :

» 9. Չէլիլի : Իկեր պու իլէթէ միւպթէլա օլանյար պիւլիւղէ էրմէյէ հազըն հախուտ հէնիզ պիւլլիւղէ էրմիշ գըզլարտան օլուպ՝ քի պազէն զուհր էտէր . պէնգի չալըգ վէ քէնտիսի զաիթ միղաճ օլուր իսէ , չէլիլ թէրթիպի պալիատէ զիքր օլունան թէրթիպլէրին պիրինէ իլալէ օլունմասընտա չօգ ֆայտէ էտէր . վէ էքսէրի հալընըգ գուլլանըլմասընըն տախի մէնֆաաթը վար տըր : Չէլիլ թէրթիպի դայէթ չօգ տուր . վէ ճիւմլէսինտէն ազ մասրաֆլուսը վէ չօգ գուլլանըլըրը՝ տէմիր հախուտ չէլիլ էյէնթիսի . վէ սու քարպօնաթ տը ֆէր , հախուտ սաֆրան տը մարս աքէրիթիֆ տէնիլէն տիր . քի կիւնտէ 30 տան 50 սանթիկրամատազ ալընմալը հէմէք տէն ազ էվիլէ հախուտ հէ մէյէ պաշայաճաղը վազըթ . իթի հա իւչ տէֆայա թագսիմ էտէրէք :

» 10. Անիցիանա : Պու քէօք քէնտի մուգալի գուտրէթիյլէ տիկէր թէրթիպլէրէ էյի եարտըմճը օլա պիլիլ : 8 հախուտ 10 կրամ ճէնցիանայը աէօյիւպ՝ պիր լիզըր սույուն իչինէ գոմալը . վէ 24 սաաթ պրազմալը . Պու սուտան շարապըլա հախուտ սատէ՝ հէմէք արասընտա իչմէլի կիւնտէ իւչ գաաէհ միգտարի . լաբին ախշամլըրը իչմէք օլմալ :

» 11. Գլխահրէն : Պունուն շարապը վերիլեր կիւն տէ իբի եսխուտ իւչ չորպա գաշըզը , եւ մէքտէն սօնրա :

» 12. Բաբախի : Պունուն մաթպուխունու տիկեր իլաճլարա հարտըմ տէյիւ իչերիլեր , վէ գուվ վէթ վերիբ : Սիրօք տը թօյիւ նամ շաւրուպուլա թաթ լըլանտըգտա գուվվէթի սրթար : Եւ մէք վագթը տա խի իչիւն պիլեր :

» 13. Ղիլան Բէլլէթի : Պունտան 4 կրամ՝ եարըմ լիդր գայնար սույա պրագըլըպ մաթպուխ օլուր . վէ պու սու իչմէյէ վերիլեր :

» Պու իլլէթ է միւպթէլա օլան չօճուգլարըն փեր Տիգի մէմբինի միրթէպէ գուվվէթ վերիճի շէյլեր եւ մէլի : Էր տէֆա թաամտան սօնրա ազ պիր փարչա շաւրապ իլմէք չօգ ֆայտէ էտեր : Եւ խամ եւ մէյինտէ չօրպա եսխուտ սուլու եւ մէք եւ տիրմէսի՝ վէ սու իչիլմէսի էյի տէյիլ տիր :

Ն Ի Է Ա Յ Է Թ

ՀԵՎԱՏԻՍԵԹԻ ՍԻՒԹԵՆԵՎԻԷ

ԻՆԿԻԼԹԵՍԻՒՄԸ . Վէմպրիճ շէհրինին սուրբ Երրորդութիւն իսմիլլէ միւսէմա մէշհուր մէքթէպին աղալարընտան Ղօրճ Եւֆրէտ Օլտօմ նամ ալիմ՝ բրօդէսթան մէղհէպինին Եւկիբան սընըֆընտան օլուպ պունտան էվվէլ Տըրքին Սըրէ նամ մահալտէ քարոզիչ իտի : Վէնտի մէմուրիէթի էննասընտա մէշղուլ օլտուղու միւթ ալաալարըլա բրօդէսթան մէղհէպինին գալլ օլտուղունու աննայըպ , մէմուրիէթինի վէ օնա մախսուս օլան ճէսիմ մաաշընը թէրք էտերէր մէղհէպինտէն

քուճու եթմիշ վե Հոռմա քիլիսեսի աղաղղլնա տախիլ
օլմաշ տուր :

— Այլորուլտա քոյին դաթօյիկ մեքթէպի՝ չօգ
աճալինն քրիստոնեայրգ պապընտա քենտի պաշ-
լարընա պրագըլմըշ օլտուղունան թամ ճէճա-
լէթլերինի կէօրէրէք Պաթօյիկ ճախալն նամըլա
պիր ճէրիաէ ինչա ու նէշրինէ միւպաշիրէթ էթտիլեր .
քիօգույանլար պունտան տինէ տայիր էլղէմ մալիւմաթ-
լար թաճսիլ էթսինլեր : Ա է չիւնքի տէլիգանլար էյ-
լէնիպ վազըթ կէչիւմէք իշիւն գաճվէլերէ վէ թէաթ-
րօլարա կիթմէք առէթ էտիպ. քէօթիւ աղբանլարա
րաթթ կէլերէք ախաղլարը պօղուլմադ վէ պաշտան չըգ-
մադ թէճիքթսինտէ իտիլեր . մէգքիւր մէքթէպ աճա-
լիսի պունուն տախի չարէսինն տիւշիւնէրէք տիւրլիւ
մէճիսլեր իճտաս էթմիշլեր . պաղըսընա իսլ ու քիթա-
պէթէ տայիր՝ վէ պաղըսընա տա սէնաաթա ու մարի-
ֆէթէ տայիր միւպաճասէլեր օլուպ . պաղըլարընտա
տախի չալիլ օլուր . վէ Տէր քէս իսթէտիյի մէճիսէ
կիտէ պիլերէք էյիճէ էյլէնիլեր իմիշ : Պու թէրթիպ-
լերի գուրուպ իճրա էտէնլեր էքսէրի բրօգէսթանլըգ-
տան գաթօյիկ օլան մէշճուր ինկիլիլ ալիլեր օլուպ .
մերամլարը՝ Այլորուլ տէլիգանլարընը քրիստոնեայրդա
աշնա վէ էյի առամ էթմէքաէն իպարէթ օլմասը աշի-
քեար տըր :

Դօրգու չօլէրասը : Պու պիր աճալիպ իլլէթ տիր
քի Տէքիմ աննայամադ , չիւնքիւ խասթէնին իալընըգ
Տէյալընտա վէ զաննընտա տըր , վէ Տէքիմ խասթէնին
նապղընտան վէ ախեր ալիսմէթլերինտէն՝ ֆիքրլիստէն
կէչէնի աննայամադ , սալթ սաճիճէն միւպլէլա օլտու-
ղու իլլէթի աննայա պիլեր ,

Աօնտուատա ըիպարտան պիր առամ՝ օրալարտա քօ-

Ընրա զուհի էթմիշ օլտուղունու իշխոհայ, Էվֆէլտէն
տէ Էօիւմտէն փէք զօրդար օլտուղունտան գուբոււն
թու քէնտիսինի ալըր. վէ՞օ կէճէ ույգու ույուլամաղ:
Իրթէ կիւնիւ սապահըլան էրքէն աօղու Տէքիմէ կի-
տէր. պիր քիմէ քօլէրատան թութուլուրսա Տէքիմ կէ-
լինճէյէտէր նէ հափմալ տէյիւ սօրար, Էքիմ սըրը-
տարաղ ճէփապ վէրհր. հաչան պիր սօղուգլուգ վէ սի-
նիրէքինտէ պիր կէրկիլէք աուլարսըն՝ անիտէ պաղա
գաւղ. սըգը սըգըյա Էօրիւ. վէ Էօրուլտուղունտա
տէօշէյէ կիր. գալն վէ սէրթ ֆըրչայըլա պաճաղարը-
նը վէ կէօքսիւնիւ վէ զօլարընը օլուշտուր. պատէհու
Էօրիւնը իւգէրինէ չէք քի թէր կէլսին. գուսուրունու
Տէքիմ կէլտիյինտէ Էափար: Ալու սէօճպէթլէրտէն սօն-
րա պաշատըլար սէօճպէթէ. վէ Տէքիմ պունա քօլէ-
րանըն չէչիտլէրինի թարիթ էթտի. հէփսինտէն գօր-
գունճլուսու Էինա քօլէրասը ըմըշ. վէ պունուն տա-
խի պաշըճա նիշանը օ ումուշ քի՝ պու իլլէթտէն թու-
թուլան քիմսէնին տէրիսի սիյաճա մէյլ էտէր իմիշ. վէ
պու իլլէթէ թութուլան պաշ գուրթարամաղ ըմըշ:
Վիպար Տէքիմին հանճնտան ալըրտըգտա աօղըու պիր
քիթապճը տիւքեսնընա կիտէր. քօլէրա իլլէթի իւգէ-
րինէ նէ գատար քիթապ չըգմըշըսա ճիւմէսինտէն պի-
քէր թանէ ալըր էվէ կէլիր օգումաղա պաշլար: (Գուր
ուգան ույուր. վէ տիւշիւնտէ էյյէ կէլիր քի քօլէրա
լօնտրատա աղմըշ. կիւնտէ պիւլէրճէ առամ Էօրիւյօր:
Աիհայէթ քէնտիսի տէ օլ իլլէթէ թութուլուր (տիւ-
շիւնտէ), իլլէթին իլք ալամէթլէրինի քէնտիսինտէ
աուլար. առամ չաղըրաճտգ օլուր՝ սէս չըգարամաղ,
սէս չըգարամաղ քէնտիսինի զօրամասընտա ույանըր:
Պաշընա կէլէիլէր ըույա ալամէթի օլտուղունու աննա

Դրապիս աղ թեգքին օլտու ռուսա տա՝ եիւրէյի տայ-
 մա րահաթսըզ օլտուղունտան պիր իւշիւմէք վէ թիթ-
 րեմէք կէլտի : Այու տիւշ տէյիլ . շիմտի գօլերա պէնի
 եադալատը տէյերէք ուշաղնը՝ չաղըրըր . թէզ , էվտէ
 պուլունան փըրչալտըն էն սերթի հանկըսը ըսա պանա
 կէթիլ . սէնտէ եըտըրըմ կիպի սէյիրտիպ հէքիմի գա-
 վըպէ կէլմէլի սին տէր : Խըղմէք քիար փըրչալը կէթիլ-
 տիյինտէ կէօրիւր քի աղասը օտասընտա՝ էքսէսինտէն
 էլի պըչաղը հարամիլէր տիւշմիւշ կիպի ալտըղնա պիր
 պիր եանա պիր օ պիր եանա սէյիրտիյօր . փըրչալը պը-
 րագըր հէքիմէ կիտէր : Վիպար եօրուլուր տէօշէյէ կի-
 րիր : փըրչալը էլինէ ալըր . վար գուվվէթի փաղըյա
 վերիպ պաճագլարընը փըրչալամաղա պաշլար : Այր ա-
 րալըգ փըրչալը գալտըրաղընտա կէօղիւնէ իլիշիր քի՝
 օլ գատար փըրչալտըղընա կէօրէ պաճաղը գըզարաճագ
 եէրինէ գարարմաղա իւզ թուլթմուշ : Զինտ քօլէրասընա
 թուլթուլմուշ վէ էյի օլաճաղը եօգ զանն էտէրէք գա-
 վալը միւվէսվիսին ճանը աղընա կէլիլ : Վիհայէթ հէ-
 քիմ կէլիր պագար քի ասլա քօլէրանըն էն խաֆիթ ա-
 լիամէթի պիլէ իւզէրինտէ կէօրիւնմէգ . պիր աղ ֆէրահ
 սէօհպէթիլէր իլէ վէ պիր գաշ թէրթիպ քօրտիալլարըլա
 կիւճպէլա միւշթէրիսինի միւսթէրիհ էտէր : Վէնտինէ
 զիտտէ գօրղու վերէն՝ պաճագլարընըն գարարմասընըն
 սէպէպի շու ումուշ քի , սւշագ էվին իչինտէ սյագ
 գապլարընը լուսգրօ էտէճէք փըրչատան զիտտէ սերթ
 փըրչա պուլամալըպ՝ աղասընըն աճէլէ էթմէսինտէն
 փըրչալը թէմիլէմէյէ տէ վագթը եօգ . հալիյլէ օնու
 ալմիշ կէթիլմիշ . վէ աղասը տա օնունուլա պաճագլարը-
 նա պիլմէյերէք լուսգրօ վերիպ՝ սիյահըղը Զինտ քօ-
 լէրասընտան նէշաթ էթմէ զանն էթմիշ :